

Project Bewonersondernemingen

Voorlopige werkdefinitie:

“Een bewonersonderneming is een wijk/buurtgerichte organisatie, (in meerderheid) door bewoners gestuurd, die zich richt op de verbetering van het sociale klimaat en de economie van de buurt/wijk, waarvoor de onderneming zich verantwoordelijk weet. De bewonersonderneming opereert bij voorkeur vanuit een accommodatie. Financiële opbrengsten, die de onderneming met haar (semi)commerciële activiteiten genereert komen te goede aan de buurt/wijk.”

OPDRACHT

Creëer een klimaat waarin het voor burgers aantrekkelijk is om in wijk of buurt een bewonersonderneming op te richten. Daarvoor worden in ieder geval de activiteiten ontplooid, gericht op:

- ✓ **Kennisontwikkeling**, -deling en –verspreiding om burgers van Alkmaar (“het sociaal kapitaal”) te interesseren zich in te zetten voor de bewonersondernemingen;
- ✓ Schrappen en/of herdefiniëren van **regels** die initiatieven van burgers onnodig beperken;
- ✓ Ingebruikgeving van **vastgoed** die recht doet aan de waarde van een pand en die afdoende waarborgen biedt voor bewonersondernemingen om tot een verantwoorde exploitatie te komen, mede in relatie tot subsidieverstrekking;
- ✓ De implementatie van een door het college en raad besloten bezuiniging op en herallocatie van **subsidiemiddelen**.
- ✓ **Facilitering** van initiatieven van burgers en hun organisaties om tot bewonersondernemingen te komen.

Kennis

- ✦ In 2013 en 2014 worden per jaar (minimaal) 6 educatieve activiteiten georganiseerd (workshops, kenniscafés, presentaties good practices). De keuze van de thema’s en de organisatie geschieden in overleg met (vertegenwoordigers van) bewonersorganisaties. Deze activiteiten staan open voor in principe alle burgers van Alkmaar. Van de educatieve activiteiten wordt verslag gedaan in het stadsblad en op een speciale pagina van de website van Alkmaar.
- ✦ In 2013 en 2014 zal per jaar minimaal 8 maal een (sfeer)artikel in het Stadsblad worden opgenomen
- ✦ Op de website van Alkmaar wordt een speciale pagina bewonersondernemingen ingericht.
- ✦ Op Pleio is een groep bewonersonderneming geopend ten dienste van medewerkers van de gemeente.
- ✦ Externe oriëntatie levert inspiratie op voor kansrijke innovatie in Alkmaar (good practices);

Regels

- ✦ Bestemmingsplannen worden zo aangepast dat in wijk- en buurtcentra meer ruimte is opgenomen commerciële exploitatie (horeca, detailhandel);
- ✦ In de eerste helft van 2013 (planning: maart) wordt een nieuwe Horeca verordening gepresenteerd, waarin de uitgangspunten voor paracommerciële activiteiten zijn opgenomen.
- ✦ In het eerste kwartaal 2013 wordt een inventarisatie gepresenteerd van alle voor bewonersondernemingen relevante regelgeving met een plan van aanpak voor aanpassing en verruiming.

Vastgoed

- ✦ Voor 1 januari 2013 wordt een besluit genomen over de huurprijzen van de gemeentelijke panden gedurende de periode 2013 en 2014, zodanig dat verondersteld mag worden dat bewonersorganisaties daarmee tot een gezonde financiële exploitatie kunnen komen;
- ✦ Op basis van de evaluatie in 2014 wordt besloten of en met hoeveel deze huurprijzen in 2015 kunnen worden aangepast;

- ✪ Vanaf 2016 hebben bewonersondernemingen gelegenheid een pand in eigendom te verwerven. Daarbij blijft de grond in eigendom bij de gemeente.
- ✪ Vanaf 2016 worden marktconforme huurprijzen in rekening gebracht.

Subsidies

- ✪ Overeenkomstig de begroting 2013 / meerjarenbegroting 2013 e.v. wordt in de periode 2013 tot en met 2016 een bezuiniging op en een herallocatie van subsidiemiddelen doorgevoerd;
- ✪ Voor 1 januari 2013 stelt de gemeenteraad een nieuwe subsidieverordening vast;
- ✪ In 2013 wordt een voorlopige subsidieregeling bewonersondernemingen ontworpen. Een eerste concept hiervan wordt uiterlijk in april 2013 besproken met de (potentiële) bewonersondernemingen. Uiterlijk in juni stelt de raad deze voorlopige subsidieregeling vast. Op basis van deze voorlopige regeling dienen (potentiële) bewonersondernemingen hun subsidieaanvragen in.
- ✪ In het tweede kwartaal 2014 wordt de voorlopige subsidieregeling geëvalueerd en desgewenst aangepast.

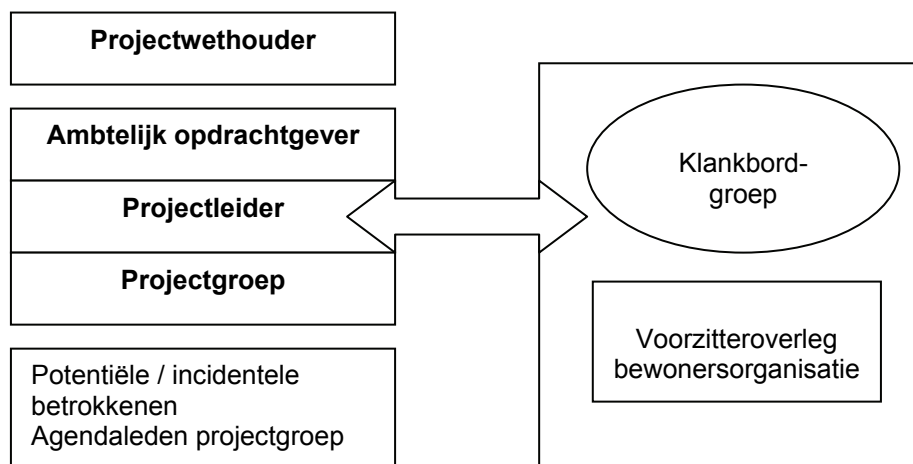
Faciliteren

- ✪ Burgers, die met hun organisaties het initiatief nemen om een bewonersonderneming te realiseren, kunnen daarin tot 1 januari 2015 actief worden gefaciliteerd. Dit kan verschillende vormen aannemen: een financiële impuls, meedenken, bemiddeling e.d.

Communicatie

- ✪ In januari van 2013 wordt een communicatieplan vastgesteld, waarin de informatie-voorziening over de voortgang en besluiten is opgenomen en dat bij kan dragen aan het inspireren van ondernemende Alkmaarse burgers om initiatieven te nemen.

ORGANISATIE

Projectwethouder

De portefeuillehouder welzijn en cultuur ca. is de bestuurlijk opdrachtgever. Meningsvorming en collegiale afstemming vinden desgewenst plaats in staven.

Ambtelijk opdrachtgever

Namens de voorlopige directie is Jos Krieckaert ambtelijk opdrachtgever.

Projectleider/opdrachtnemer

De projectleider is opdrachtnemer en voert binnen dit vastgestelde kader het project uit, stuurt daartoe de projectgroep aan en informeert de ambtelijk opdrachtgever en de projectwethouder over de voortgang. Verwacht wordt dat dit project, afhankelijk van de fase waarin het verkeert, 2 à 4 dagen per week vraagt.

Trilateraal Overleg

De projectwethouder, de ambtelijk opdrachtgever en de projectleider bespreken periodiek de stand van zaken en de bestuurlijke knopen die moeten worden doorgehakt.

Projectgroep

De projectgroep is bij de start samengesteld uit vertegenwoordigers van:

- ✦ Sector samenleving / jeugd en jongerenwerk (Willie v.d. Pijl, geplande inzet: 4 uur per week);
- ✦ Sector samenleving / sociaal cultureel werk (Krista van Slageren, geplande inzet: 12 uur per week);
- ✦ Communicatie (geplande inzet: 4 uur per week);
- ✦ Vastgoed (Anouke Butter, geplande inzet: 4 uur per week);
- ✦ Economische zaken (Katrijn Pronk, geplande inzet: 2 uur per week)
- ✦ Groene golf ambtenaar: Martijn Dekker geplande inzet: 4 uur per week)
- ✦ Buurtgericht werken: (GertJan Geugjes) geplande inzet: 4 uur per week)

Naast de vaste leden van de projectgroep kan de projectleider een incidenteel beroep doen op medewerkers met specifieke expertise (juridisch, financieel e.d.) om op basis van een concreet agendapunt deel te nemen aan de projectgroep

De leden van de projectgroep zetten vanuit de eigen disciplines eigen kennis en kunde in voor het welslagen van het project. Zij zijn vanuit de lijnorganisatie gemandateerd deel uit te maken van de projectgroep en de daaruit voortvloeiende werkzaamheden te verrichten. Zij rapporteren aan de projectleider.

Voorzittersoverleg / klankbordgroep

De bestaande potentiële bewonersondernemingen ontmoeten elkaar periodiek in het voorzittersoverleg. De organisaties bepalen daarvoor zelf de agenda. De projectwethouder en/of de projectleider zullen in dit overleg desgewenst de stand van zaken toelichten en antwoorden geven op vragen, die onder de organisaties leven.

Het voorzittersoverleg heeft uit zijn midden een klankbordgroep samengesteld. De projectleider heeft zo vaak als wenselijk is overleg met deze klankbordgroep. Het doel van dit overleg is wederzijdse afstemming, informatie-uitwisseling en agendasetting.

TIJDSPLANNING

- ✦ Het project loopt tot 1 januari 2015.
- ✦ In het laatste kwartaal van 2014 wordt de stand van zaken opgemaakt en beoordeeld of het project daarna in welke mate en op welke wijze een vervolg krijgt. Daarbij wordt ook betrokken het effect van de fusie met de gemeenten Schermer en Graft de Rijp.
- ✦ In de bijlage is in een tijdschema opgenomen waarin per kwartaal is aangegeven welke acties worden ondernomen al dan niet gericht op besluitvorming in college of raad. Deze planning in de tijd wordt werkendeweg afgestemd met de projectgroep en geautoriseerd in het trilateraal overleg.

RAPPORTAGES EN EVALUATIE

- ✦ In de projectperiode zal de projectleider tussenrapportages afleveren als onderdeel van de bestuursrapportages (BURAP's). In deze rapportages zal steeds op basis van de stand van zaken van dat moment een prognose worden gemaakt over totstandkoming van bewonersondernemingen, naar aard en tempo.

- ✦ In november 2014 presenteert de projectleider de eindbalans, voorzien van adviezen over uitvoering van beleid vanaf 2015.

MIDDELEN

- ✦ In financieel opzicht is de begroting 2013 / meerjarenbegroting 2013 e.v. leidend: een bezuiniging en een herallocatie van de subsidiemiddelen voor sociaal cultureel werk en jeugd en jongerenwerk en voor het beheer van accommodaties.
- ✦ Voor de uitvoering van de educatieve activiteiten wordt een bedrag van gemiddeld € 1.500 per evenement gerekend. Totaal dus € 6.000 op jaarbasis.
- ✦ Voor het stimuleren en faciliteren van burgerinitiatieven wordt een budget geraamd van € 30.000 op jaarbasis.

Risico's / frictiefinanciering

Het project gaat ondermeer gepaard met de volgende risico's:

- ✦ Kosten die het gevolg zijn van bezuinigingen op professionele organisaties, waarbij met name gedacht moet worden aan wachtgeld, afvloeiingsregelingen e.d.
Ter beheersing van dit risico wordt met de betreffende organisaties overleg gevoerd, gericht op een omslag van hun bedrijfsvoering, zodanig dat hun personeel ook na de transitie nog werkzaam kan blijven in het Alkmaarse welzijnswerk dan wel dat nadelige gevolgen tot een minimum beperkt blijven.
- ✦ Derving van huuropbrengsten. Als gevolg van de aangekondigde en nog door te voeren bezuinigingen wordt de financiële draagkracht aangetast van de gezamenlijke organisaties. Als gevolg daarvan is voorspelbaar dat de huuropbrengsten van gemeentelijke panden zeker in 2013 en 2014 achter zullen blijven bij wat begroot is.
- ✦ Als gevolg van de maatregelen die de komende jaren worden uitgevoerd bestaat de kans op negatieve publiciteit, die remmend werk op het enthousiasme en de inspiratie van Alkmaarse burgers om initiatieven te ontplooien. Dit risico kan worden beperkt door actief te communiceren over de bezuinigingen en herallocatie van subsidies en over de ontwikkeling van (succesvolle) bewonersondernemingen.